

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, lähihoitaja

Näyttöohje: Asiakkaan toimintakyvyn vahvistaminen 15 osp

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä toimimalla lähihoitajan käytännön työtehtävissä edistään asiakkaiden toimintakyvyn ympäristöissä, joissa he asuvat, ovat hoidettavina, kuntoutumassa tai palvelujen käyttäjinä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin. Lisäksi opiskelija suorittaa työelämän edellyttämät luvat ja pätevyudet, jotka ovat välttämättömiä ammattitaitovaatimuksissa edellytetyn osaamisen osoittamiseksi. Tässä tutkinnon osassa ensiapu- ja hygieniosaaminen arvioidaan oppilaitoksessa.

Mikäli opiskelijalla on tutkinnon suorittamiseen liittyviä erityistarpeita, nämä huomioidaan henkilökohtaisessa osaamisen kehittämistä koskevassa suunnitelmassa (HOKS). Opiskelijalla on oikeus tukeen oppilaitoksessa ja työpaikalla.

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä sen jälkeen, kun hän on saavuttanut tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset. Tämä tarkoittaa, että opiskelija on suorittanut hyväksytysti edeltävät opintojaksot ja hankkinut riittävästi osaamista työpaikalla.

Arviointi perustuu tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin. Osaamisen arvioivat pedagogisesti pätevä ja kelpoinen opettaja tai erityisestä syystä muu koulutuksen järjestäjän edustaja ja työelämän edustaja. Jos opiskelijan näyttö viivästyisi kohtuuttomasti työelämäarvioijan puuttuessa, arvioinnin voi toteuttaa ja arvioinnista päättää kaksi opettajaa tai muuta koulutuksen järjestäjän edustajaa. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin HOKSissa sovituin menetelmin. Arvioijien esteellisyys tulee selvittää etukäteen ja tarvittaessa vaihtaa arvioija. Koulutuksen järjestäjä huolehtii työelämän arvioijien perehdytyksestä.

Näytön suunnitteleminen

- Opiskelija huolehtii Wilman merkintöjä seuraamalla, että on suorittanut hyväksytysti tutkinnon osan edeltävät opinnot.
- Opiskelija tekee näyttösuunnitelman Poken näytön suunnitelma- ja arviointilomakkeelle. Suunnitelmassa kuvataan ne käytännön työtehtävät, joilla osaaminen osoitetaan. Työpaikkaohjaaja ja opettaja tukevat opiskelijaa näytön suunnittelussa.
- Suunnitelma palautetaan 5 arkipäivää ennen näytön alkamista arvioijille.
- Näytön voi aloittaa, kun molemmat arvioijat ovat hyväksyneet suunnitelman.

Näyttö työpaikalla

- Näytön aikana opiskelija osallistuu työpaikan normaaliin toimintaan lähihoitajan työtehtävissä näyttösuunnitelmansa mukaisesti.
- Työelämän arvioija(t) havainnoi(vat) opiskelijan toimintaa tehden samalla omaa työtään.
- Opettaja voi tarvittaessa osallistua opiskelijan osaamisen havainnointiin työpaikalla.
- Näyttö keskeytetään, jos opiskelija tekee sen aikana asiakasturvallisuutta tai työturvallisuutta vaarantavan virheen. Näissä tilanteissa otetaan välittömästi yhteyttä oppilaitokseen.

Näytön arviointi

- Näytön arvioivat opettaja ja työelämän edustaja, jotka yleensä ovat toimineet myös opiskelijan ohjaajina.
- Arviointi perustuu tutkinnon perusteiden ammattitaitovaatimuksiin ja geneerisiin arviointikriteereihin.
- Arvioinnin tulee kattaa suoritettavan tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset. Painopiste on käytännön työtehtävien arvioinnissa.
- Keskustelu arvioinnista käydään aikaisintaan näytön päättymistä seuraavana päivänä, viimeistään kahden viikon kuluessa.
- Työelämän edustaja miettii etukäteen arviointinsa suhteessa arvioinnin kohteisiin ja -kriteereihin ja kirjaa arviointiesityksensä perusteluineen näytön suunnittelu- ja arviointilomakkeelle.
- Näytön jälkeen opiskelijalle annetaan mahdollisuus itsearviointiin. Opiskelija voi täyttää näytön suunnittelu- ja arviointilomakkeen itsearviointina.
- Arviointiaineisto koostuu seuraavista:
 - käytännön työtehtävien arvioinnit
 - ammattitaidon suullinen täydentäminen

Arviointipäätöksen tekeminen

- Arviointikeskustelun jälkeen opiskelija poistuu keskustelutilaisuudesta arviointipäätöksen tekemisen ajaksi.
- Arvioinnista päättävät opettaja ja työelämän edustaja yksimielisesti. He kirjaavat arvioinnin arviointipäätös -lomakkeelle tai Wilmaan, minkä arviointipäätöksen tehneet osapuolet allekirjoittavat.
- Lopuksi arviointipäätös perusteluineen kerrotaan opiskelijalle ja hän allekirjoittaa arviointipäätöksen tiedoksi saaneena.

Arvioinnin oikaiseminen

- Opiskelija voi pyytää kirjallisesti arvioinnin tarkistamista näytön arvioijilta 14 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut arviointipäätöksen ja perustelut tiedokseen.
- Opiskelija voi pyytää työelämätoimikunnalta kirjallisesti oikaisua arvioinnin tarkistamista koskevaan päätökseen. Oikaisua on pyydettävä 14 päivän kuluessa tarkistamispäätöksen tiedoksisaanasta.
- Opettaja ohjaa opiskelijaa arvioinnin tarkistamisen ja oikaisun tilanteissa.

Arvioinnin uusiminen ja arvosanan korottaminen

- Jos näyttö on hylätty, opiskelijalle järjestetään mahdollisuus uuteen näyttöön.
- Myös hyväksyttyä arvosanaa on mahdollista yrittää korottaa.
- Hylätyn arvioinnin tai arvosanan korottamisen yhteydessä tarvittavan lisäosaamisen hankkimisesta sovitaan HOKSissa ennen kuin osaaminen voidaan osoittaa näytössä.